

Công bố Lệnh của Chủ tịch nước về nhiều luật mới liên quan đến giáo dục, báo chí

11:30 07/01/2026

Sáng 7/1, tại Phủ Chủ tịch, Văn phòng Chủ tịch nước tổ chức họp báo công bố Lệnh của Chủ tịch nước về 12 luật đã được Kỳ họp thứ 10, Quốc hội XV thông qua liên quan đến nhiều lĩnh vực khác nhau.

Văn phòng Chủ tịch nước tổ chức họp báo công bố Lệnh của Chủ tịch nước về 12 luật - Ảnh VGP/Đức Tuấn

12 luật bao gồm: Luật Báo chí; Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Giáo dục; Luật Giáo dục nghề nghiệp; Luật Giáo dục đại học; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tham nhũng; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo; Luật Phục hồi, phá sản; Luật Tòa án chuyên biệt tại Trung tâm tài chính quốc tế; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Điều ước quốc tế; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của 15 luật trong lĩnh vực nông nghiệp và môi trường; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Địa chất và khoáng sản; Luật Bảo hiểm tiền gửi.

Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chủ tịch nước, Trợ lý Chủ tịch nước Cấn Đình Tài, chủ trì Hội báo.

Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chủ tịch nước, Trợ lý Chủ tịch nước Cấn Đình Tài, chủ trì Hội báo - Ảnh VGP/Đức Tuấn

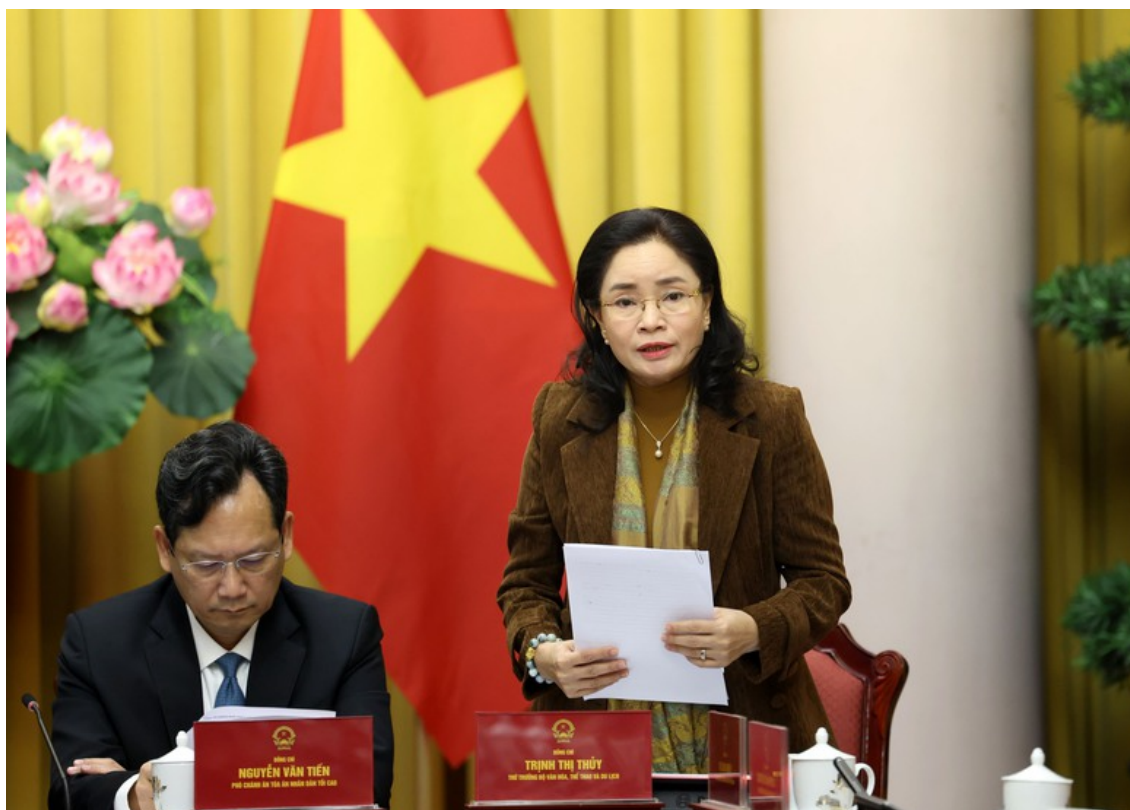
Mở rộng không gian hoạt động của báo chí

Luật Báo chí gồm 4 chương, 51 điều, có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/7/2026.

Về điểm mới, Luật bổ sung quy định về vị trí của báo chí: "Báo chí ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là báo chí cách mạng..." để khẳng định tính lịch sử, tính cách mạng của báo chí, xây dựng nền báo chí chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại; đồng thời bổ sung quy định về quyền yêu cầu cải chính trên báo chí của công dân, đảm bảo quyền tự do báo chí của công dân quy định trong Hiến pháp.

Luật quy định các nguyên tắc về mô hình hoạt động, kinh tế báo chí, mở rộng không gian hoạt động của báo chí để phát triển báo chí trong bối cảnh sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, đáp ứng yêu cầu thông tin, tuyên truyền trong kỷ nguyên mới. Trong đó, Luật Báo chí năm 2025 bổ sung các quy định: Cơ quan báo chí chủ lực đa phương tiện có nhiều loại hình báo chí, cơ quan báo chí trực thuộc; có cơ chế đặc thù về tài chính; được thành lập phù hợp với Chiến lược phát triển và quản lý hệ thống báo chí được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Cơ quan báo và phát thanh, truyền hình thuộc tỉnh ủy,

thành ủy, có nhiều loại hình báo chí, sản phẩm báo chí. Cơ quan tạp chí khoa học được xuất bản nhiều tạp chí khoa học, góp phần đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia theo tinh thần Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị.

Thư trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Trịnh Thị Thủy giới thiệu nội dung chính của Luật Báo chí - Ảnh VGP/Đức Tuấn

Luật Báo chí mở rộng không gian hoạt động cho cơ quan báo chí, đó là việc xuất bản báo chí trên không gian mạng. Luật đã quy định kênh nội dung của cơ quan báo chí trên không gian mạng, nội dung báo chí hoàn chỉnh của nền tảng số báo chí quốc gia là sản phẩm báo chí.

Luật Báo chí năm 2025 cũng đã quy định quản lý chặt chẽ hoạt động báo chí, đảm bảo hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả trong công tác quản lý nhà nước về báo chí, trong đó quy định tên gọi 4 loại hình báo chí, gồm: Báo chí in, báo chí điện tử, phát thanh, truyền hình.

Ngoài ra, Luật bổ sung quy định Hội Nhà báo Việt Nam; quy định giao Chính phủ quy định chi tiết điều kiện cấp giấy phép hoạt động báo chí đối với các tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp; quy định thu hồi giấy phép hoạt động của cơ quan báo chí trong trường hợp không hoạt động, không đảm bảo điều kiện hoạt động, có hành vi vi phạm nhiều lần; cơ quan báo chí chấm dứt hoạt động khi bị thu hồi giấy phép; giao Chính phủ quy định chi tiết các trường hợp thu hồi giấy phép. Bổ sung quy định về lãnh đạo cơ quan báo chí; điều kiện xét cấp thẻ

nhà báo lần đầu; quy định người chưa được cấp thẻ nhà báo khi hoạt động nghiệp vụ báo chí...

Tạo chuyển biến mạnh mẽ ngành Giáo dục

Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Giáo dục gồm 2 điều. Luật đã thể chế hóa hàng loạt định hướng lớn của Đảng về phát triển giáo dục.

Cụ thể, Luật xác định giáo dục trung học cơ sở là giáo dục bắt buộc và thực hiện phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ từ 3 đến 6 tuổi; quy định về hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trong giáo dục, trong đó Nhà nước có chính sách khuyến khích ứng dụng công nghệ, trí tuệ nhân tạo có kiểm soát, thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện và xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về giáo dục và đào tạo. Đáng chú ý, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục quy định Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quyết định một bộ sách giáo khoa giáo dục phổ thông thống nhất toàn quốc và Chính phủ quy định lộ trình miễn phí sách giáo khoa, bảo đảm tính chuẩn mực, ổn định và công bằng trong tiếp cận sách giáo khoa; hoàn thiện chính sách học bổng cho người học, trong đó có việc thành lập Quỹ học bổng quốc gia; đổi mới mô hình trường năng khiếu; bổ sung loại hình trường phổ thông nội trú...

Luật Giáo dục nghề nghiệp gồm 9 chương, 45 điều. Việc xây dựng Luật nhằm thể chế hóa các chủ trương của Đảng, hoàn thiện hành lang pháp lý, bảo đảm hệ thống pháp luật về giáo dục nghề nghiệp đồng bộ, thống nhất, phù hợp với bối cảnh phát triển mới của đất nước và yêu cầu hội nhập quốc tế để tạo chuyển biến mạnh mẽ về chất lượng, hiệu quả của giáo dục nghề nghiệp đáp ứng nhu cầu của người học, thị trường lao động; yêu cầu về trình độ, kỹ năng nghề nghiệp trong khu vực ASEAN và hội nhập quốc tế; đủ khả năng đáp ứng yêu cầu nhân lực cho phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực có kỹ năng nghề cao, thực hiện tốt các đột phá chiến lược cho phát triển đất nước.

Luật Giáo dục đại học gồm 9 chương, 46 điều; được xây dựng nhằm hoàn thiện khuôn khổ pháp lý cho phát triển giáo dục đại học hiện đại; bảo đảm quyền tự chủ thực chất của cơ sở giáo dục đại học gắn với trách nhiệm giải trình, tự chủ không phụ thuộc vào mức độ tài chính. Luật tạo nền tảng đổi mới quản trị đại học, đào tạo nguồn nhân lực trình độ cao, thúc đẩy việc gắn kết đào tạo với nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế của đất nước trong giai đoạn phát triển mới. Đây là đạo luật quan trọng nhằm hoàn thiện khuôn khổ pháp lý cho phát triển giáo dục đại học trong giai đoạn mới; thể chế hóa kịp thời các chủ trương lớn của Đảng về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo, đặc biệt là Nghị quyết số 71-NQ/TW

của Bộ Chính trị.

Cả 3 luật trên có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/1/2026.

Phó Tổng Thanh tra Chính phủ Lê Tiến Đạt phát biểu tại họp báo - Ảnh VGP/Đức Tuân

Quy định về tiêu chí đánh giá công tác phòng, chống tham nhũng

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tham nhũng gồm 2 điều, nhằm bảo đảm thể chế hóa chủ trương, chính sách của Đảng về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; phù hợp với các chủ trương, chính sách của Đảng và hệ thống pháp luật về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, thực hiện tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp; khắc phục những hạn chế, bất cập của pháp luật về phòng, chống tham nhũng...

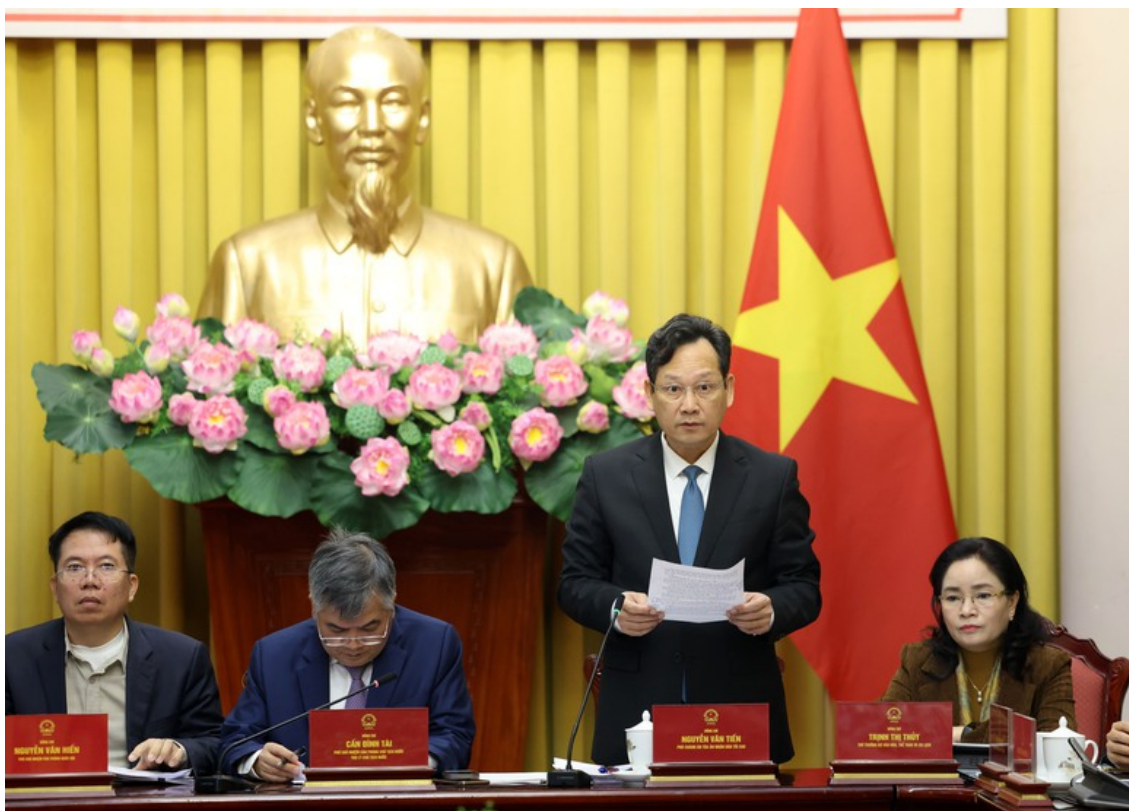
Đáng chú ý, Luật sửa đổi, bổ sung quy định về tiêu chí đánh giá công tác phòng, chống tham nhũng theo hướng, quy định chung về các nội dung đánh giá cho phù hợp với chức năng quản lý nhà nước của các bộ, ngành, địa phương. Luật giao Chính phủ quy định các tiêu chí đánh giá nhằm bảo đảm tính chủ động và tính chịu trách nhiệm của các Bộ, UBND cấp tỉnh về công tác

phòng, chống tham nhũng. Đồng thời, Luật sửa đổi, bổ sung quy định về giá trị tài sản, mức thu nhập phải kê khai và kê khai bổ sung để phù hợp với điều kiện thực tế hiện nay. Theo đó, giá trị mỗi loại tài sản phải kê khai là từ 150 triệu đồng trở lên và giá trị tài sản, thu nhập phải kê khai bổ sung là từ 1 tỷ đồng trở lên.

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo gồm 4 điều. Luật bổ sung nhiều quy định quan trọng như bổ sung quy định về tiếp công dân trực tuyến; tạm đình chỉ, đình chỉ giải quyết khiếu nại; rút một phần nội dung khiếu nại; cho phép tiếp tục giải quyết khi người khiếu nại không dự đối thoại; bổ sung nguyên tắc xác định thẩm quyền giải quyết tố cáo trong các trường hợp chưa được Luật điều chỉnh. Luật quy định rõ hơn trách nhiệm của Chủ tịch UBND cấp xã, cấp tỉnh và các cơ quan quản lý nhà nước không tổ chức thanh tra trong công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; bổ sung quy định về ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ cho Tổng Thanh tra Chính phủ trong việc giải quyết tố cáo; hoàn thiện cơ chế theo dõi, đôn đốc thực hiện kết luận nội dung tố cáo; quy định chấm dứt bảo vệ khi người được bảo vệ cố ý không thực hiện nghĩa vụ đã quy định...

Hai luật trên có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/7/2026.

Có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/3/2026, Luật Phục hồi, phá sản gồm 8 chương, 88 điều. Việc xây dựng Luật nhằm sửa đổi, bổ sung các quy định còn vướng mắc, bất cập trong thực tiễn; tháo gỡ những điểm nghẽn trong giải quyết vụ việc phá sản; tạo hành lang pháp lý thuận lợi để doanh nghiệp, hợp tác xã phục hồi hoạt động sản xuất, kinh doanh; tuyên bố phá sản và thanh lý kịp thời những doanh nghiệp, hợp tác xã không còn khả năng phục hồi; khơi thông nguồn lực, góp phần cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các bên, phù hợp với thông lệ quốc tế và điều kiện của Việt Nam.

Phó Chánh án Tòa án Nhân dân Tối cao Nguyễn Văn Tiến phát biểu tại họp báo - Ảnh VGP/Đức Tuấn

Luật Tòa án chuyên biệt tại Trung tâm tài chính quốc tế có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/1/2026. Việc xây dựng Luật nhằm xây dựng Tòa án chuyên biệt tại Trung tâm tài chính quốc tế theo mô hình đặc thù thuộc hệ thống Tòa án nhân dân, được tổ chức theo mô hình hiện đại, chuyên nghiệp, tiên tiến, phù hợp với chuẩn mực, thông lệ quốc tế, có chức năng giải quyết vụ việc về đầu tư, kinh doanh tại Trung tâm tài chính quốc tế. Tòa án chuyên biệt tại Trung tâm tài chính quốc tế có tổ chức bộ máy phù hợp; thủ tục tố tụng linh hoạt, hiệu quả, minh bạch, tin cậy; đội ngũ Thẩm phán chuyên nghiệp, uy tín ngang tầm quốc tế, đáp ứng yêu cầu giải quyết các vụ việc. Đồng thời, tạo cơ chế giải quyết tranh chấp đặc thù, vượt trội, công bằng, hiệu lực, hiệu quả tương thích với chuẩn mực và thông lệ quốc tế, phù hợp với điều kiện của Việt Nam nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của nhà đầu tư, lợi ích của quốc gia, thu hút tranh chấp được giải quyết tại Tòa án chuyên biệt...

Cũng có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/1/2026 tới, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Điều ước quốc tế sửa đổi, bổ sung là: Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Kiểm toán nhà nước, bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ (Cơ quan đề xuất), căn cứ vào nhiệm vụ, quyền hạn của mình, yêu cầu hợp tác quốc tế, đề xuất với Thủ tướng Chính phủ để Thủ tướng Chính phủ trình Chủ tịch nước về việc đàm phán điều ước quốc tế nhân danh Nhà nước, đề xuất với Thủ tướng Chính phủ về việc đàm phán điều ước quốc

nhân danh Chính phủ".

Thư trưởng Bộ Ngoại giao Lê Anh Tuấn phát biểu tại họp báo - Ảnh VGP/Đức Tuấn

Về đề xuất phê duyệt điều ước quốc tế, Cơ quan đề xuất trình Chính phủ quyết định phê duyệt điều ước quốc tế sau khi lấy ý kiến bằng văn bản của Bộ Ngoại giao, Bộ Tư pháp. Tùy theo tính chất, nội dung của điều ước quốc tế, Cơ quan đề xuất quyết định việc lấy ý kiến của cơ quan, tổ chức có liên quan. Cơ quan, tổ chức được lấy ý kiến có trách nhiệm trả lời bằng văn bản trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được văn bản lấy ý kiến.

Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của 15 luật trong lĩnh vực nông nghiệp và môi trường gồm 17 điều. Mục đích ban hành Luật nhằm thể chế đầy đủ chủ trương của Đảng và Nhà nước về sắp xếp tổ chức bộ máy, tổ chức chính quyền 2 cấp, phân quyền, phân cấp; đồng thời cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, cắt giảm điều kiện đầu tư kinh doanh; xử lý một số "điểm nghẽn" do quy định của pháp luật, một số khó khăn, vướng mắc phát sinh từ thực tiễn và bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật...

Thư trưởng Bộ NNMT Võ Văn Hưng phát biểu tại họp báo - Ảnh VGP/Đức Tuấn

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Địa chất và khoáng sản nhằm thực hiện chủ trương sắp xếp tổ chức bộ máy, tổ chức chính quyền hai cấp, phân quyền, phân cấp, cải cách thủ tục hành chính, cắt giảm điều kiện đầu tư kinh doanh và tháo gỡ các "điểm nghẽn" pháp lý phát sinh từ thực tiễn quản lý, góp phần tạo nền tảng cho tăng trưởng kinh tế bền vững. Dự án Luật được xây dựng trên các quan điểm: Thể chế hóa chủ trương của Đảng về đổi mới, tinh gọn tổ chức bộ máy, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; cải cách, đơn giản hóa thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh; thực hiện chỉ đạo của Bộ Chính trị tại Nghị quyết số 66-NQ/TW và các kết luận liên quan về tháo gỡ "điểm nghẽn" pháp luật, trong đó có lĩnh vực địa chất, khoáng sản, nhất là khai thác tài nguyên đất hiếm; bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp, thống nhất, đồng bộ, liên thông trong hệ thống pháp luật, đặc biệt với các luật về quy hoạch, đầu tư, xây dựng và tổ chức bộ máy nhà nước.

Hai luật trên có hiệu lực thi hành từ ngày 1/1/2026.

Phó Thống đốc NHNN Đoàn Thái Sơn phát biểu tại họp báo - Ảnh VGP/Đức Tuấn

Luật Bảo hiểm tiền gửi gồm 8 chương, 41 điều, có hiệu lực thi hành từ ngày 1/5/2026; quy định về hoạt động bảo hiểm tiền gửi; quyền và nghĩa vụ của người được bảo hiểm tiền gửi, tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi, tổ chức bảo hiểm tiền gửi và quản lý nhà nước về bảo hiểm tiền gửi. Bảo hiểm tiền gửi nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền; góp phần duy trì sự ổn định của hệ thống tổ chức tín dụng, bảo đảm sự phát triển an toàn, lành mạnh của hoạt động ngân hàng.

Theo đó, người được bảo hiểm tiền gửi có quyền và nghĩa vụ: Được bảo hiểm số tiền gửi của mình tại tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi theo quy định của Luật này; được nhận tiền bảo hiểm đầy đủ và đúng thời hạn theo quy định của Luật này; được tiêu cầu tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi, tổ chức bảo hiểm tiền gửi cung cấp đầy đủ, chính xác thông tin, chế độ về bảo hiểm tiền gửi; khiếu nại, tố cáo, khởi kiện cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến bảo hiểm tiền gửi; có nghĩa vụ cung cấp đầy đủ, trung thực thông tin về tiền gửi theo yêu cầu của tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi, tổ chức bảo hiểm tiền gửi khi thực hiện thủ tục trả tiền bảo hiểm...

Theo chinhphu.vn